

*Людмила СМІК,
Галина БОДНАРЧУК,
Галина ЧЕМЕС,
Романія ШОСТАК,
учителі
початкових класів
Городоцького ліцею
I-III ст. №3*

Moja miejscowość – miejsce, w którym żyję. Moja «mała ojczyzna» (projekt edukacyjny w klasach 1-4)

W literaturze funkcjonuje wiele definicji projektu edukacyjnego. Na ogół ze wszystkich wynika, że metoda ta polega na opracowaniu przez uczniów tematu (indywidualnie lub w grupach) w czasie dłuższym niż godzina lekcyjna (np. tydzień, czas trwania szkolnej wycieczki). Charakterystyczna dla projektu edukacyjnego jest duża samodzielność uczniów w realizacji zadania [2].

Coraz więcej nauczycieli zgłasza swoje klasy do udziału w akcjach, projektach i programach edukacyjnych. Dzięki nim można zrealizować wiele ciekawych celów edukacyjnych. [3] Od tradycyjnego zadania domowego projekty różnią się przede wszystkim tym, że uczniowie sami zdobywają informacje o jakimś (szerszym niż zwykle) zagadnieniu, opracowują je (nie tylko w typowej formie pisemnej), a następnie prezentują wyniki swej pracy innym. Ponadto projekt opiera się na rozbudowanej instrukcji przygotowanej przez nauczyciela i jest realizowany przez dłuższy czas (nawet w ciągu całego semestru) [1].

Od września do listopada uczniowie klas 1-4 Liceum №3 m. Gródka uczestniczyły w projekcie edukacyjnym «Moja miejscowość – miejsce, w którym żyję. Moja «mała ojczyzna»».

Głównym założeniem projektu jest rozwijanie poczucia tożsamości narodowej przez rozwój tożsamości regionalnej. W edukacji regionalnej, niezbędnym elementem w ich rozwoju jest przynależność do miejsca, poznanie swojej „małej ojczyzny”, jej dziejów, kultury, która jest osadzona w społeczności lokalnej. Wprowadzenie najmłodszych w świat życia społecznego we własnym regionie przyniesie wymierne korzyści w zakresie poszerzania wiedzy o regionie, poznania zwyczajów we własnej rodzinie i najbliższym otoczeniu.

W ramach realizacji projektu dzieci:

1. Zbierały informację dotyczącą miejsca zamieszkania (nazwa ulicy: krótka informacja historyczna).
2. Selekcjonowały i wybierały informację potrzebną do tworzenia albumów (zdjęcia budynku zamieszkania, swojej rodziny, walorów przyrodniczych i kulturowych miejscowości i najbliższej okolicy).
3. Redagowały z pomocą nauczycieli teksty.

4. Ekspozycynowały swoje prace.
5. Wykonały albumy o miejscu zamieszkania i najbliższej rodzinie.
6. Przygotowały prezentację multimedialną.
7. Uczestniczyły w konkursie rysunkowym „Mój dom – moja „mała ojczyzna””.
8. Nagraliśmy film o miejscu zamieszkania uczniów (uczniowie brały udział dobrowolnie).
9. Przeprowadziliśmy konkurs wiedzy o własnej miejscowości.
10. Zaprezentowaliśmy projekt „ Moja miejscowość – miejsce, w którym żyję” w szkole.

Wszystkim uczniom i nauczycielom bardzo podobała się praca nad tym projektem. Uczestnikom projektu i zwycięzcom konkursu rysunkowego wręczono nagrody: upominki i słodycze.

Projekt edukacyjny:

Moja miejscowość – miejsce, w którym żyję. Moja «mała ojczyzna»

W rozważaniach na temat edukacji regionalnej nie sposób pominąć roli, jaką odgrywa w niej kultura zarówno w wymiarze historycznym, jak i genetycznym. Przenoszenie treści kulturowych z pokolenia na pokolenie stanowi podstawę „odtworzalności” kultury oraz jej zakorzenienia w przyszłości. Dzieci uczestniczące w kulturze regionalnej „doświadczają” własnych tradycji, opowieści, rytuałów, symboli, narzędzi i warunków życia dzięki wspólnym, chociaż podatnym na zmiany i kontestację, narracjom społecznym”. Zatem znaczenie tradycji w edukacji regionalnej jest bardzo ważne i niepowtarzalne. W edukacji regionalnej, zwłaszcza w odniesieniu do dzieci w wieku wczesnoszkolnym, niezbędnym elementem w ich rozwoju jest przynależność do miejsca, poznanie swojej „małej ojczyzny”, jej dziejów, kultury, która jest osadzona w społeczności lokalnej. Wszystkie działania w ramach realizowanego projektu wzbogacają wiedzę uczniów o otaczającej ich rzeczywistości poprzez wskazanie różnych dróg jej poznawania.

Projekt ma charakter ogólnoszkolny. Adresatami są uczniowie klas I – IV.

CELE PROJEKTU:

- rozwijanie wiedzy o kulturze własnego regionu i jej związkach z kulturą narodową;
- nawiązanie kontaktów ze środowiskiem lokalnym w celu wytworzenia bliskich więzi i zrozumienia różnorodnych przynależności człowieka;
- kształtowanie postawy szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego w związku z globalizacją kultury masowej;

- rozbudzenie poczucia przynależności do środowiska lokalnego i regionu;
  - kształcenie umiejętności pracy w grupach;
  - przygotowanie do samodzielnego poszukiwania informacji na temat swojej miejscowości;
  - doskonalenie umiejętności selekcji ważnych informacji;
  - poszerzenie zainteresowań i wyobraźni twórczej ucznia;
  - rozbudzanie postaw badawczych i innowacyjnych.
- METODY PRACY:** słowne, oglądowe, problemowe, działalności praktycznej.

позакласне розмаїття (rozmaitość pozalekcyjna)

CZAS TRWANIA PROJEKTU: długotrwały.

GŁÓWNE ZADANIA

ETAP PIERWSZY

Wykonanie prezentacji multimedialnych, albumów, folderów o miejscu zamieszkania dziecka i jego najbliższej rodzinie.

Formy realizacji zadania

1. Zbieranie informacji dotyczących miejsca zamieszkania.

2. Selekcjonowanie i wybór informacji potrzebnych do tworzenia albumów i folderów.

3. Zredagowanie z pomocą nauczyciela tekstów.

4. Ekspozycja prac.

5. Przygotowanie prezentacji multimedialnej o walorach przyrodniczych i kulturowych miejscowości i najbliższej okolicy.

ETAP DRUGI

Nagranie filmu o miejscu życia uczniów.

Formy realizacji zadania

1. Opracowanie scenariusza filmu i nadanie tytułu.

2. Zbieranie informacji.

3. Realizacja filmu.

ETAP TRZECI

Ogłoszenie i przeprowadzenie konkursu wiedzy o własnej miejscowości.

Formy realizacji zadania

1. Opracowanie regulaminu konkursu.

2. Rozpowszechnienie informacji o konkursie w szkole.

3. Ustalenie składu komisji konkursowej.

4. Zorganizowanie funduszy i zakup upominków dla uczestników konkursu.

5. Ogłoszenie wyników, wręczenie nagród.

ETAP CZWARTY

Prezentacja projektu: Moja miejscowość – miejsce, w którym żyję.

Formy realizacji zadania

1. Przygotowanie scenariusza uroczystości.

2. Wykonanie zaproszeń, dekoracja szkoły.

3. Prezentacja wykonanych zadań.

4. Podsumowanie projektu, ocena.

SPODZIEWANE EFEKTY:

- integracja społeczności szkolnej i klasowej; wzmocnienie związków emocjonalnych ze środowiskiem lokalnym;

- wzrost zainteresowania historią własnej miejscowości i wiedzy o własnym środowisku (przyroda, kultura, tradycja, zajęcia mieszkańców);
- umiejętność współpracy w grupie, wzajemna pomoc w sytuacjach trudnych;
- nabycie umiejętności plastycznych i graficznych;
- umiejętność korzystania z różnych źródeł informacji;
- pogłębienie zainteresowań uczniów;
- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze;
- nabycie przez uczniów umiejętności efektywnego poszukiwania właściwych informacji;
- dostrzeganie walorów miejsca, w którym uczniowie mieszkają.

PODSUMOWANIE

Fundamentem edukacji regionalnej stanowiącej nieodłączny element procesu dydaktyczno – wychowawczego jest przeświadczenie, że najskuteczniejszym czynnikiem kształującym osobowość i postawy ucznia jest nauczanie i wychowanie dziecka oparte na poznawaniu miejsca zamieszkania i jego bogactwa kulturowego. Edukacja regionalna nie powinna być podejmowana jedynie spontanicznie, ale powinna mieć swoje stałe miejsce w edukacji szkolnej. Zdaniem J. Nikitorowicza „najbardziej istotne jest zauważenie i nadanie przez szkołę wartości temu, co jest dziedzictwem rodzinno – lokalnym, aby dziecko mogło na tej podstawie kształtować tożsamość społeczną”. Przestrzeń „małej ojczyzny” to obszar doniosłych przeżyć i doświadczeń osobistych każdego ucznia, dlatego edukacja regionalna powinna wyjść poza mury szkoły. Praca metodą projektu wyzwala w uczniach aktywność, kreatywność, odpowiedzialność za wykonywane zadania. Warto zatem realizować różnorodne projekty, które są dla ucznia aktywizujące i atrakcyjne [4].

Spis literatury

1. <http://surl.li/jbjdg>
2. <https://projektanciedukacji.pl/>, K.Czeczott-Łukasik „Projekt edukacyjny w ośmiu krokach”.Miniporadnik dla nauczycieli
3. <http://surl.li/jbjdr>
4. <http://surl.li/jbjdy>

